

יוסף חסדי ורחל

1025

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ז"ל שנלב"ע ביום יז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

בת שלום

שבת כג' אלול ה'תשפ"ו
פרשה: נצבים-וילך
הפטרה: שוש אשיש
המולד ביום ששי
בשעה: 20:59 – 1 חלקים

הדלקת נרות - 18:41
צאת השבת - 19:31
ר"ת: 20:19

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:31

ראש השנה	נצבים-וילך	אש השנה
עמוד השחר: 4:55	5:01	5:01
זמן טלית: 5:08	5:02	5:08
זריחה: 6:24	6:20	6:24
חצות: 12:38	12:41	12:38
מנחה גדולה: 13:09	13:13	13:09
שקיעה: 18:52	19:01	18:52

הנהגות מרן

נפילת אפיים בימי שני וחמישי כשאומרים: "מה נאמר לפניך יושב מרוס", מנהגו לאומרו תקף אחר הוידי קודם י"ג מדות. ושלא כמו שכתוב בסידורים של עולי בבל לאומרו קודם "והוא רחום".

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"נ תמי' ח' שלום בר שמוחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"כי קרוב אליך הדבר מאד"

קדושה אינה כפיפות קומה חלילה, לא כפיפות ראש בכלל, ובודאי לא כפיפות ראש כלפי הגויים.

ענינה של תורה היא נשיאת ראש: "כי תשא את ראש בני ישראל". מסביר "אור החיים": "כי החטא גורם בחטאו כפיפת ראשו, כי בחינת הרע מהותה היא אל ארץ תביט, כי שפלה היא, ובחינת הקדושה היא נשיאת ראש, והרמת המהות והאיכות". כפיפות קומה היא חטא, וחטא הוא כפיפות קומה, וכן בפרשתנו: "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוקיכם". מי שנמצא לפני ה', הוא ניצב ולא שוחה. וב"אור החיים": "לפי שכל שהוא מרוחק מהקדושה קומתו נמוכה וראשו שפלה. לזה אמר, כי להיותם לפני ה' נצבו ונשאו ראשם".

"כי קרוב אליך הדבר מאד, בפיך ובלבבך לעשותו". "המצווה הזאת... לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא... לא בשמים היא... ולא מעבר לים...". מה הוא הדבר הזה? רש"י מסביר, שהכוונה היא לכל התורה כולה, גם אם התורה היתה בשמים, היה כדאי למפס עד לשם כדי לחפשה, מכל מקום "לא בשמים היא", "לא נפלאה היא" ומכוסה, אלא גלויה לפניך. "קרוב אליך", ניתן לך, בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, והתורה שבכתב מובנת לך על ידי תורה שבעל פה, אלא "בפיך" – "נצור לשונך מרע", "ובלבבך" – "סור מרע", לעשותו" – "עשה טוב".

אמנם הרמב"ן מסביר, שהכוונה למצות תשובה, היא "לא נפלאה" להצריך נביאים, "ולא רחוקה" להצריך חכמי הדור הרחוקים, אלא "בפיך ובלבבך", להכיר את החטא ולהתוודות, "לעשותו" לתקן.

אין סתירה, תורה ותשובה הם שני צדדים של אותו מטבע אלוקי. תורה קדמה לעולם ותשובה קדמה לעולם. התורה היא סדר העולם, נשמת העולם, משמעות העולם ועצם קביעת סדר ההווה. לעומתה, התשובה היא תכונת ההתחדשות התמידית, בבחינת: "נמצא כל ימיו בתשובה", כדי להביא את העולם למצבו האידיאלי האצילי. "כי קרוב אליך הדבר מאד" הא כיצד? "יש לבאר היטב איך הוא קרוב מאד בדרך ארוכה והיא קצרה". יש דרך קצרה והיא ארוכה, משל לאדם שהולך ישר אל העיר ונעצר בעמדו כנגד חומותיה. אך יש דרך קצרה והיא ארוכה, משל להולך דרך סיבוכים אבל סוף סוף מגיע אל שער העיר.

התורה – התשובה, היא קרובה מאד בדרך ארוכה והיא גם הקצרה. ובדרך זו מובטחים אנו שנגיע.

"האניה שפסה בלב ים" ו'

ספרי תורה

את פקודתו הורה הסולטן להעלות על הכתב. ואחר חתם בטבעתו על הצו המלכותי, ובנוסף לכל העניק לרבי שמואל סכום עתק של זהב מאוצר המלוכה, וביקש ממנו לחזור מיד לארץ ישראל כדי לבשר את הבשורה ליהודי ירושלים הנמקים ברעב.

מרכבת המלכות, מעוטרת בזהב ורתומה לסוסים אציליים, המתינה לרבי שמואל בשערי הארמון. להשיבו אל בית הגבאי בכבוד מלכים ששמור היה רק לשרי המלוכה הבכירים ביותר.

ובעוד המרכבה דוהרת בסמטאות קושטא, והמון העם מביט בתדהמה בחכם היהודי היושב בתוכה. קרא הסולטן אל הרצים המלכותיים, שעמדו הכן לפקודתו, ומסד לידם איגרת דחופה חתומה בחותם המלוכה.

"דהרו בדרך היבשה אל הפחה של יפו", פקד עליהם, "והודיעו לו כי עליו לקבל את פני הרב בחדרת קודש וללוותו לירושלים תחת משמר כבוד. דבר הסולטן הוא, ואין להשיב".

הסולטן לא יכול היה לדעת כי רבי שמואל, שכל רגע של ביטול תורה ושהות מחוץ לארץ הקודש נחשב לו למשא, יגיע לירושלים עוד קודם שהרצים יספיקו להגיע ולו לכדי מחצית הדרך.

בבוקרו של יום המחרת, יום שני בשבוע, עלה רבי שמואל על הספינה שיצאה מנמל קושטא לנמל יפו. ובטרם הספיקו המלחים למתוח את המפרשים, נשא תפילה חרישית, ובתוך שעות ספורות כבר דרכו רגליו על אדמת יפו.

כאשר החלה השמש לנטות מערבה וחכמי ירושלים נעמדו בבית המדרש לתפילת מנחה, נעתקה נשימתם נוכח הדמות שהופיעה בפתח. "כיצד זה יתכן?" מלמלו החכמים, "והלא רק לפני ימים ספורים ליוונוהו בדאגה ובתפילה לדרכו הארוכה והמסוכנת?"

"רבנו", קראו ביראה, "מה זאת? האם חזרת? כיצד יתכן הדבר?" ורבי שמואל, פניו מאירות ושלווה, הניח את צרור הכסף הכבד שניתן לו מאת הסולטן על השולחן.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישרם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "תורה ליוני" פתוח בימים: א – ה פלא... 052-5079555

לוח שנה

לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 18 ש"ח.
כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 12 ש"ח.
הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251 הכמות מוגבלת

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

רבינו הרמב"ם ז"ל כתב וזה לשון קדשו: "אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו. כלומר, עורו ישנים משנתכם, ונדרמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם, וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם – אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן, ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל. הביטו לנפשותיכם והטיבו דרככם ומעלליכם, ויעזוב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה..."

ומפני ענין זה נהגו כל בית ישראל להרבות בצדקה ובמעשים טובים ולעסוק במצוות מראש השנה ועד יום הכפורים יתר מכל השנה. כי צריך כל אדם שיראה עצמו כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב. חטא חטא אחד, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה וגרם לו השחתה. עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה. שנאמר "וצדיק יסור עולם" – זה שצדק הכריע את כל העולם לזכות והצילו.

ונהגו כולם לקום בלילה בעשרה ימים אלו, ולהתפלל בבתי כנסיות בדברי תחנונים וקיבושין, עד שיאור היום.

"להתעורר כדי לבקש רחמים"

כתב בספר החינוך, בטעם מצות תקיעת שופר:

"משורשי מצות תקיעת שופר, לפי שהאדם הוא בעל חומר (נטיית גופניות), ולא יתעורר לדברים כי אם על ידי מעורר, כדרך בני אדם בעת מלחמה יריעו אף יצריחו כדי שיתעוררו יפה למלחמה. וגם כן ביום ראש השנה, שהוא היום הנודע מקדם לדון בו כל באי עולם, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "בראש השנה כל באי עולם עוברים לפניו (לפני הקב"ה) כבני מרון". כלומר, שהשגחתו (של הקב"ה, היא) על מעשי כל אחד ואחד באופן פרטי, אם זכויותיו מרובין – יצא זכאי, ואם עוונותיו מרובין בכדי שראוי לחייבו – מחייבין אותו למוות, או לאחד מן הגזירות כפי מה שהוא חייב, חלילה. על כן, צריך כל אחד לעורר את

טבעו, לבקש רחמים על חטאיו מאדון הרחמים, כי א-ל חנון ורחום הוא, נושא עון ופושע וחטאה ונקמה לשבים אליו בכל לבם. וקול השופר מעורר הרבה לב כל שומעיו. וכל שכן קול התרועה, כלומר הקול הנשבר. ומלבד ההתעוררות שבו, יש לו לאדם זכר בדבר, שישבור יצר לבו הרע בתאוות העולם ובתשוקותיו, בשמעו קולות נשברים. כי כל אדם, כפי מה שיראה בעיניו ובאוזניו ישמע, יכין לבבו ויבין בדברים. והוא שאמר רבי יהודה שבראש השנה תוקעים בשופר כפוף, כדי שיזכור האדם בראותו אותו שעליו לכפוף את לבו לשמים."

"עצה לזכות בדין"

ראש השנה הוא "יום תרועה". ליל ראש השנה – מוקדש לסימני השנה הטובה. תפוח דבש, תמר ורימון, כרתי וסילקא, וכל השאר. יהיו לסימני שנה טובה, למילוי כל משאלות לבנו לטובה.

אבל ה"חפץ חיים" זצ"ל, השמיענו רעיון נפלא: אם מהדרים אנו אחר סימנים לשנה טובה – הרי הסימן החשוב ביותר הוא שלא לבעוס בלילה הקדוש הזה. לחיך בו כל העת... אם יהיה זה ערב של חיוך ואורך רוח – תהיה כן כל השנה הבאה.

אם לא יהיו בו סיבות לבעוס – והלואי שלא יהיו, הרי זה נפלא. אבל גם אם יהיו סיבות, מוצדקות ככל שיהיו, החיוך שווה את המאמץ. בתור סגולה וסימן טוב. לא זו בלבד, אלא שדוקא אז, כאשר יש סיבה מוצדקת למורת רוח, ומבליגים, ומחייכים, דוקא אז נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים טובים, שהרי כך הובטחנו: "כל המעביר על מידותיו – מעבירין לו על כל פשעיו".

שלא לדבר על כך, שחיוך ואורך רוח הם בגדר חסד וצדקה, המעבירין את רוע הגזירה.

חובות התורה

אמר הכתוב: "הפוך רשעים – ואינם". כל זמן שהקב"ה מתהפך – כלומר, מסתכל – במעשיהם של רשעים ומהפך בהם – אין להם תקומה.

דור המבול – "וימח כל היקום". סדום – "ויהפך את הערים". מצרים – "ולא נשאר בהם עד אחד". בבל – "והכרתי לבלל שם ושאר". כולם – "שם נפלו פועלי און".

אבל ישראל לא כך. הם, גם אם נפלו – הם חוזרים וקמים. אמר הקב"ה: מעולם לא הכיתי אומה ושניתני לה, אבל אתם, בני יעקב, לא כלייתם. שנאמר "חיצו אכלה בס". חיצו כלים והם אינם כלים. משל למה הדבר דומה? לגיבור שהעמיד קורה והיה מורה (יורה) בה חצים. החצים – כלים, והקורה במקומה עומדת. כך ישראל: היסורים – כלים, והם במקומם עומדים.

חובות התורה

הלכות הטמנה

ההלכות מספר "הלכה ברורה" הרשל"צ

הרה"ג דוד יוסף שליט"א

דיני תבשיל שנעשה בו איסור הטמנה

וכל שנאסר התבשיל באכילה בשבת מחמת שעבר על איסור הטמנה במזיד, אסור התבשיל בין לו ובין לאחרים.

והוא הדין אם עבר והטמין בשבת עצמה בדבר שאינו מוסיף הבל, שכל שהיה התבשיל חם בשעה שהטמינו, ומחמת ההטמנה נשאר בחמימותו, (ולא נוסף בישול בתבשיל מחמת ההטמנה), מותר לאוכלו בשבת.

ויש אומרים שאפילו אם הטמין בשבת עצמה בדבר המוסיף הבל, כל שהיה התבשיל חם בשעה שהטמינו, ומחמת ההטמנה נשאר בחמימותו, ולא נתוסף על בישולו, מותר לאוכלו בשבת. ויש אוסרים.

ולדעת כמה פוסקים, אין להקל כשהתבשיל עומד בחמימותו כמו קודם מעשה האיסור, אלא דוקא בהטמנה וכיוצא בה שאסורים מדרבנן, אבל כשעבר בשבת על מלאכה דאורייתא, כגון שחיבר בשבת את הפלאטה החשמלית לזרם החשמל, אף על פי שבאותה שעה היה התבשיל חם, אסור לאוכלו בשבת, ויש אומרים שאף בעבר על איסור דאורייתא יש להקל.

ז. אם טעה והטמין בשוגג דבר מאכל מערב שבת בדבר המוסיף הבל, כגון ששכח, או שלא ידע שאסור לעשות כן, למנהג הספרדים ועדות המזרח דינו כדין עבר והטמין במזיד, שנתבאר לעיל בסעיף הקודם. ולמנהג האשכנזים, כל שעשה כן בשוגג יש להקל לאכול תבשיל זה בשבת.

ובמקום צורך יש להקל למנהג האשכנזים כשעשה בשוגג אפילו אם בשעה שהטמין לא היה התבשיל מבושל כל צרכו, אלא היה מבושל כמאכל בן דרוסאי, דהיינו שהיה ראוי לאכילה מדוחק. אבל למנהג הספרדים אין להקל אפילו בעשה בשוגג ואפילו היה התבשיל מבושל כל צרכו, ורק אם היה התבשיל חם בשעה שהטמינו, ומחמת ההטמנה רק נשאר בחמימותו, ולא נשתבח כלל מחמת ההטמנה, וכל שכן אם מחמת ההטמנה נעשה מצטמק ורע לו, יש להקל לאוכלו בשבת, וכנ"ל בסעיף הקודם.

ומכל מקום אף למנהג הספרדים, אין להחמיר בעשה בשוגג אלא לאותו שעשה בעצמו, אבל לאחרים מותר לאכול מתבשיל זה בשבת.